

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY 5

OCENA CELUJĄCA

Uczeń spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponad to:

-czyta lektury dodatkowe (dwie w roku szkolnym); z przeczytanych lektur sporządza np. notatkę, rozwiązuje podane przez nauczyciela zadania do lektury, porównuje lekturę z adaptacją filmową, sporządza plakat, afisz, rysunek, komiks;

-pisze oryginalne, ciekawe prace; łączy opowiadanie z opisem, poprawnie wprowadza dialogi; ma bogate słownictwo, prace są bezbłędne pod względem językowym, ortograficznym, interpunkcyjnym;

-testy i sprawdziany zalicza na oceny celujące lub bardzo dobre;

-samodzielnie rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności;

-zna i stosuje w swoich wypowiedziach pojęcia i terminy związane z filmem, teatrem, książką, muzeum, Internetem;

-próbuję określić funkcję środków poetyckich w tekście;

-wypowiada się precyzyjnie, płynnie, jasno, formułuje swoje sądy i opinie, uzasadnia swoje zdanie; wyciąga wnioski z dyskusji;

-rozpoznaje w tekście informacje wyrażone pośrednio (ukryte), teksty kultury odbiera na poziomie przenośnym (przesłanie utworu, intencje autora i bohaterów,)

-biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu ćwiczeń gramatycznych, językowych, ortograficznych o dużym stopniu trudności, wykraczającymi poza program klasy V;

-potrafi korzystać z różnych źródeł informacji (leksykonów, czasopism, publikacji popularnonaukowych dla dzieci i młodzieży);

-przygotowuje dodatkowe materiały na zajęcia, korzystając z różnych źródeł informacji;

-recytuje dodatkowe (wskazane przez nauczyciela) wiersze, fragmenty prozy, piosenki; umie świadomie posługiwać się mimiką, gestykulacją, postawą ciała;

-osiąga sukcesy w konkursach zewnątrzszkolnych.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponad to:

-czyta jedną lekturę dodatkową w roku szkolnym; z przeczytanej lektury sporządza np. notatkę, rozwiązuje podane przez nauczyciela zadania do lektury, porównuje lekturę z adaptacją filmową, sporządza plakat, afisz, rysunek, komiks;

-pisze ciekawe prace; poprawnie wprowadza dialogi; ma bogate słownictwo, popełnia nieliczne błędy stylistyczne, zachowuje poprawną ortografię i interpunkcję;

-testy i sprawdziany zalicza na oceny bardzo dobre i dobre;

-zna terminy związane z prozą i poezją (wers, rym, narrator, narracja, zwrotka, podmiot liryczny, rytm, wiersz biały), swobodnie się nimi posługuje;

-rozdziela środki poetyckie w utworze poetyckim (epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy); stara się wyjaśnić celowość ich zastosowania;

- odczytuje intencje autora tekstu (namowę, prośbę, podziękowanie, groźbę, zaproszenie, odmowę, itp.); stara się poprawnie formułować przesłanie utworu;

-rozdziela poznane gatunki literackie (baśń, bajkę, legendę, opowiadanie, mit, pamiętnik, dziennik), podając ich wyznaczniki;

-zna pojęcia i terminy związane z filmem, teatrem, książką, Internetem, muzeum; potrafi je wyjaśnić;

-wypowiada się jasno, wyczerpująco i zrozumiale; zabiera głos w dyskusji, umie uzasadnić własne zdanie;

-posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w samodzielnym rozwiązywaniu umiarkowanie trudnych zadań gramatycznych, językowych i ortograficznych; podejmuje próby rozwiązywania ćwiczeń o dużym stopniu trudności;

-potrafi korzystać z różnych źródeł informacji (słowników, Internetu, publikacji popularnonaukowych dla dzieci); przygotowuje materiały na zajęcia, korzystając z tych źródeł; wie, z którego słownika skorzystać w sytuacji problemowej;

-recytuje wskazane przez nauczyciela wiersze, fragmenty prozy, pieśni; oddaje ich nastrój za pomocą modulacji głosu, mimiki;

-bierze udział w konkursach wewnątrz- i zewnątrzszkolnych.

OCENA DOBRA

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponad to:

-czyta w całości lektury obowiązkowe oraz wszystkie teksty wskazane przez nauczyciela jako przygotowanie do lekcji; umie wypowiedzieć się na temat przeczytanych utworów (losy bohaterów pierwszoplanowych, czas i miejsce akcji, najważniejsze wydarzenia, wskazanie bohaterów drugoplanowych i epizodycznych, ocena bohaterów);

-dłuższe formy wypowiedzi pisemnej (opowiadanie, list, opis, kartka z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie) są pisane na temat, są logiczne, zawierają wszystkie wyznaczniki gatunkowe (np. nagłówek, podpis, zwrot do adresata, miejscowość i datę w liście; wprowadzenie bohaterów, określenie czasu i miejsca wydarzeń w opowiadaniu); prace mają wyraźny i proporcjonalny wstęp, rozwinięcie i zakończenie; uczeń popełnia nieliczne błędy językowe, stylistyczne, ortograficzne i interpunkcyjne; wskazane przez nauczyciela błędy potrafi samodzielnie poprawić;

-potrafi wprowadzić do pracy pisemnej krótki dialog; poprawnie go zapisuje; stosuje synonimy, stara się stosować zdania o różnych konstrukcjach;

-testy i sprawdziany zalicza na ocenę dobrą;

-zna terminy związane z prozą i poezją (wers, rym, narrator, narracja, zwrotka, podmiot liryczny, rytm), posługuje się nimi rozwiązując typowe ćwiczenia i zadania;

-wymienia poznane środki poetyckie, umie wskazać je w utworze;

-wypowiada się jasno i zrozumiale, pełnymi zdaniami; stara się uzasadnić własne zdanie;

-umie odczytać intencje autora tekstu (prośbę, podziękowanie, zaproszenie, namowę);

-wymienia poznane gatunki literackie, zna ich podstawowe wyznaczniki;

-zna większość pojęć związanych z teatrem, filmem, książką, Internetem, muzeum; potrafi przyporządkować pojęcia poszczególnym kategoriom;

-zdobyte wiadomości i umiejętności z zakresu gramatyki, ortografii i interpunkcji pozwalają mu na samodzielnie rozwiązywanie typowych ćwiczeń (podstawowe informacje o częściach mowy poznanych w klasie IV, zamiana równoważnika na zdanie i odwrotnie, budowa zdań rozwiniętych i nierozwiniętych, konstruowanie zdań pojedynczych i złożonych, rozróżnianie związków wyrazowych współrzędnych i podrzędnych, rozróżnianie spójnika i przysłówka);

-na ogół poprawnie stosuje przecinek w zdaniu pojedynczym i złożonym, wykorzystując wiedzę o spójniku;

-korzysta ze słowników: ortograficznego, frazeologicznego, wyrazów bliskoznacznych, wyrazów obcych, języka polskiego; korzysta z Internetu;

-recytuje wskazane przez nauczyciela wiersze, fragmenty prozy, pieśni; stara się oddać ich nastrój za pomocą modulacji głosu.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponad to:

-czyta w całości lektury obowiązkowe oraz wszystkie teksty wskazane przez nauczyciela jako przygotowanie do lekcji; stara się wypowiadać na temat przeczytanych tekstów - wymieni bohaterów, wskazać cechy charakteru bohaterów pierwszoplanowych, chronologicznie opowiedzieć o najważniejszych wydarzeniach, wymieni miejsca akcji, opowiedzieć jedną z przygód bohatera, ułożyć plan wydarzeń do wskazanego rozdziału, sporządzić ilustrację do książki, narysować komiks do rozdziału;

-dłuższe formy wypowiedzi pisemnej redaguje na temat, choć nie występują w nich wszystkie elementy (np. brak miejscowości i daty w napisanym liście); zdania są krótkie; uczeń stara się zastępować powtarzające się wyrazy synonimami; wstęp, rozwinięcie i zakończenie są wyodrębnione akapitami i są proporcjonalne; popełnia błędy językowe i stylistyczne, mimo to praca jest zrozumiała; zna podstawowe reguły ortograficzne, ale popełnia błędy; w swoich wypowiedzeniach stosuje kropkę, znak zapytania, myślnik, cudzysłów;

-stosuje poprawną interpunkcję w zdaniach pojedynczych; stara się stosować przecinki w zdaniach złożonych, zwłaszcza przed spójnikami: *ale, lecz, ponieważ, że*;

-testy i sprawdziany zalicza na oceny dostateczne i dopuszczające;

-zna podstawowe terminy literackie: zwrotka, wers, refren, rym; odróżnia poezję od prozy; odróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej;

-wymienia poznane środki poetyckie (epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze), umie wskazać 1-2 przykłady w utworze;

-mówi krótko, ale na temat nie wyczerpując omawianego zagadnienia;

-wymienia poznane gatunki literackie, umie przyporządkować podane przez nauczyciela wyznaczniki konkretnym gatunkom; wymienia tytuły poznanych bajek, mitów, baśni, powieści, legend;

-wymienia znane mu terminy i pojęcia związane z teatrem, filmem, książką, Internetem, muzeum; zna znaczenie kilku z nich;

-zdobyte wiadomości i umiejętności z zakresu gramatyki pozwalają mu na rozwiązywanie prostych ćwiczeń i zadań np: rozróżnianie części mowy, wskazywanie podmiotu i orzeczenia w zdaniu, rozróżnianie zdania i równoważnika, rozróżnianie zdań rozwiniętych i nierozwiniętych, wskazywanie określeń, rozróżnianie zdań pojedynczych i złożonych; umie wymienić poznane na lekcji spójniki i przymki;

-wymienia słowniki, z których korzysta podczas lekcji; samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego i wyrazów bliskoznacznych; z pozostałych -z pomocą nauczyciela;

-recytuje wybrane wiersze, pieśni i piosenki.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

-czyta fragmenty lektur obowiązkowych zaś w całości teksty wskazane przez nauczyciela jako przygotowanie do lekcji; na ich podstawie stara się wskazać głównego bohatera, opowiedzieć o jednej z jego przygód, opowiedzieć o najważniejszym wydarzeniu, wykonać ilustrację do wybranego rozdziału, z rozsypanki ułożyć chronologicznie plan wydarzeń do wybranego rozdziału;

-redaguje prace pisemne, które są zbliżone do wymaganego tematu, praca jest krótka, ale rozwinięcie zawiera około 3-4 zdań; uczeń popełnia liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne; wyodrębnia akapitami wstęp i zakończenie; jego pismo jest czytelne;

-potrafi wskazać w wierszu: wers, zwrotkę, refren, odczytuje wyrazy rymujące się;

-wskazuje w wierszu wyraz dźwiękonaśladowczy;

-wypowiedzi ustne są bardzo krótkie;

-umie opowiedzieć dowolną bajkę i mit;

-umie wymienić podstawowe pojęcia związane z teatrem, telewizją, muzeum (aktor, reżyser, recytacja, gabłota, plan filmowy); wyjaśnia własnymi słowami znaczenie kilku z nich;

-zna pytania rzeczownika, czasownika, przymiotnika i przysłówka; z pomocą nauczyciela nazywa poszczególne części mowy; z pomocą nauczyciela wskazuje podmiot i orzeczenie

w zdaniu; odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego; z pomocą nauczyciela wykonuje proste ćwiczenia językowe;

-z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika ortograficznego, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych;

-zna reguły pisowni przeczenia *nie* z czasownikami, rzeczownikami i przymiotnikami;

-recytuje fragmenty wierszy i piosenek.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w wymaganiach na ocenę dopuszczającą,

-brak podstawowych wiadomości i umiejętności uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy,

-nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności - nawet z pomocą nauczyciela,

- nie podejmuje prób skonstruowania wypowiedzi pisemnej lub ustnej, prace pisemne są niezgodne z tematem,

-nie czyta tekstów będących przygotowaniem do lekcji.

W przypadku każdej oceny bierze się pod uwagę: prowadzenie zeszytu przedmiotowego przez ucznia (kompletność notatek, estetyka), wykonywanie prac domowych, prowadzenie zeszytu lektur.